

ประกาศกรรมการขนส่งทางบก

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการติดตั้ง และการออกหนังสือรับรองการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์
ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

พ.ศ. ๒๕๖๐

ตามที่ได้มีประกาศกรรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการติดตั้ง และการออกหนังสือรับรองการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ไว้แล้ว นั้น

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการติดตั้ง และการออกหนังสือรับรองการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบันทึกข้อมูลผลการติดตั้ง รายงานผลการติดตั้งและออกหนังสือรับรองการติดตั้งผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะทำให้การตรวจสอบการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ และข้อ ๗ ของกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐ อธิบดีกรมการขนส่งทางบกจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกรรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการติดตั้ง และการออกหนังสือรับรองการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ถัง” หมายความว่า ถังหรือภาชนะบรรจุก๊าซธรรมชาติอัด

“ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์” หมายความว่า ส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง

“การติดตั้ง” หมายความว่า การติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง

“ผู้ติดตั้ง” หมายความว่า ผู้ได้รับหนังสือให้ความเห็นชอบการเป็นผู้ติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง

“ผู้ติดตั้งทั่วไป” หมายความว่า ผู้ติดตั้งที่ไม่เป็นผู้ผลิตรถยนต์ ซึ่งติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงกับรถที่ผ่านกระบวนการผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่มิให้หมายความรวมถึงผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ซ่อม

“ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิต” หมายความว่า ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิตรถยนต์ซึ่งติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงกับรถที่ผู้ติดตั้งผลิต ซึ่งมีการกำหนดรหัสหรือรุ่นเป็นการเฉพาะ

“ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ซ่อม” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ผลิตรถ (Manufacturer) หรือผู้จำหน่ายเพียงผู้เดียว (Sole distributor) ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงหรือติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงใหม่เฉพาะรถที่ได้รับการติดตั้งจากผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิต โดยการเปลี่ยนแปลงหรือติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ต้องดำเนินการตามมาตรฐานที่ผู้ผลิตรถหรือผู้จำหน่ายรถเพียงผู้เดียวกำหนด

“ระบบสารสนเทศกรมการขนส่งทางบก” หมายความว่า ระบบงานที่กรมการขนส่งทางบกจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ติดตั้งบันทึกข้อมูลผลการติดตั้ง รายงานผลการติดตั้งและออกหนังสือรับรองการติดตั้งผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

ข้อ ๓ การติดตั้งต้องเป็นไปตามมาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(๑) ข้อกำหนดของคณะกรรมการมาตรฐานการเศรษฐกิจของยุโรปแห่งสหประชาชาติ เลขที่ ECE R ๑๑๐

(๒) มาตรฐานความปลอดภัยที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงในยานยนต์ มาตรฐานเลขที่ มอก. ๒๓๓๓ ดังนี้

(ก) เล่ม ๑ ข้อกำหนดด้านความปลอดภัย

(ข) เล่ม ๒ วิธีทดสอบ

(๓) มาตรฐานขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน เลขที่ ISO ๑๕๕๐๑

ข้อ ๔ การติดตั้งต้องให้ปฏิบัติตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องยึดถังให้แน่นกับตัวรถในบริเวณที่มีความแข็งแรง เมื่อรถสั่นสะเทือนถึงต้องไม่ขยับเขยื้อน และสามารถทนต่อแรงกระชากของถังในขณะที่บรรจุก๊าซเต็มถัง เมื่อรถเกิดความเร่งหรือความหน่วงได้เท่ากับจำนวนเท่าของอัตราเร่งที่เกิดจากแรงโน้มถ่วงของโลกตามที่มาตรฐานกำหนด

(๒) กรณีที่ติดตั้งถังก๊าซกับความยาวของตัวรถ ให้ติดตั้งอุปกรณ์ยึดหรือยันด้านหัวและด้านท้ายถังเพื่อป้องกันถังเคลื่อนตัวในแนวนอน

(๓) ห้ามเชื่อมถังกับสิ่งอื่นใด เว้นแต่เป็นการเชื่อมจากโรงงานผู้ผลิต

(๔) ถังที่ติดตั้งต้องไม่รับน้ำหนักหรือภาระอย่างหนึ่งอย่างใดของรถ

(๕) ถังที่ติดตั้งภายในห้องผู้โดยสาร ห้องผู้ขับขี่ ห้องเก็บสัมภาระหรือที่ซึ่งอากาศถ่ายเทไม่สะดวกต้องมีเรือนกักก๊าซ (gas tight housing) ที่ติดอยู่ที่ถังเพื่อป้องกันก๊าซรั่วซึมออกสู่บริเวณห้องที่ติดตั้ง และต้องมีท่อระบายก๊าซ (ventilation hose) สำหรับระบายก๊าซที่รั่วซึมออกนอกตัวรถ

(๖) ถังที่ติดตั้งควรยึดด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด ดังนี้

(ก) ใช้สายรัดทำด้วยเหล็กมัดถังอย่างน้อย ๒ สาย สายรัดแต่ละสายควรมีขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า ๓๐ มิลลิเมตร ความหนาไม่น้อยกว่า ๓ มิลลิเมตร และใช้สกรูยึดสายรัดถังที่มีขนาด

เส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐ มิลลิเมตร และในกรณีที่ยังมีความจุเกินกว่า ๑๐๐ ลิตร สายรัดแต่ละสายควรมีขนาด ความกว้างไม่น้อยกว่า ๕๐ มิลลิเมตร ความหนาไม่น้อยกว่า ๖ มิลลิเมตร และใช้สกรูยึดสายรัดขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๒ มิลลิเมตร

(ข) ใช้สกรูยึดขาถังอย่างน้อย ๔ ตัว สกรูแต่ละตัวควรมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐ มิลลิเมตร และในกรณีที่ยังมีความจุเกินกว่า ๑๐๐ ลิตร สกรูแต่ละตัวควรมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๒ มิลลิเมตร

(๗) ในกรณีที่ยังติดตั้งอยู่ห่างจากท่อไอเสียหรือเครื่องยนต์น้อยกว่า ๑๐๐ มิลลิเมตร ต้องมีเครื่องป้องกันความร้อนกันระหว่างถังกับท่อไอเสียและเครื่องยนต์

(๘) ห้ามบรรจุก๊าซธรรมชาติอัดลงในถังจนมีความดันสูงเกินกว่า ๒๐.๖๘ เมกาปาสกาล (MPa)

ข้อ ๕ ห้ามนำถังที่มีข้อบกพร่องอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มาติดตั้ง

(๑) เครื่องหมายประจำถังลบเลือนจนอ่านไม่ออก มีการแก้ไขโดยไม่ถูกต้อง หรือมีข้อความไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน

(๒) ถังที่ถูกไฟไหม้

(๓) มีรอยร้าว ชีม รอยร้าว หรือบวม

(๔) มีรอยสึกกร่อนตั้งแต่ ๐.๒๕ มิลลิเมตรขึ้นไป

(๕) มีรอยบาด รอยขีดข่วน รอยเจาะ สึกตั้งแต่ ๐.๒๕ มิลลิเมตรขึ้นไป

(๖) มีรอยบุบเว้าลึกตั้งแต่ ๑.๖ มิลลิเมตรขึ้นไป หรือเส้นผ่าศูนย์กลางหรือความยาวสูงสุดของรอยบุบเว้ามากกว่า ๕๐ มิลลิเมตร

(๗) มีรอยผุกร่อนทั่วไปลึกตั้งแต่ร้อยละ ๑๕ ของความหนาถังเดิม หรือเป็นพื้นที่ตั้งแต่ร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ผิวของถังขึ้นไป

(๘) มีรอยผุกร่อนเป็นแนวยาวตั้งแต่ ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือมีความลึกตั้งแต่ร้อยละ ๑๐ ของความหนาถังเดิมขึ้นไป

(๙) มีรอยผุกร่อนเป็นหลุมลึกตั้งแต่ร้อยละ ๒๕ ของความหนาถังเดิมขึ้นไป

(๑๐) ถังบิดเบี้ยวไม่ได้รูปทรง

(๑๑) ลื่นหัวถังเอียงจนเห็นได้ชัด หรือเมื่อขันเกลียวแน่นแล้วก๊าซยังรั่วอยู่

(๑๒) มีการดัดแปลงหรือต่อเติมถัง

(๑๓) อุปกรณ์ระบายความดันเสียหาย หรือเสียรูป หรือไม่ตรงตามที่ถูกผลิตกำหนด

ข้อ ๖ เมื่อผู้ติดตั้งทำการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ติดเครื่องหมายแสดงการใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงไว้ที่ด้านท้ายของตัวรถในลักษณะที่มองเห็นจากภายนอกตัวรถได้อย่างชัดเจนและไม่หลุดลอกง่าย

(๒) บันทึกข้อมูลผลการติดตั้ง และรายงานผลการติดตั้งลงในระบบสารสนเทศกรมการขนส่งทางบก

(๓) ออกหนังสือรับรองการติดตั้ง ให้แก่เจ้าของรถหรือผู้นำรถเข้ารับการติดตั้ง ดังนี้

(ก) กรณีผู้ติดตั้งทั่วไป ให้ออกหนังสือรับรองการติดตั้งจากระบบสารสนเทศกรมการขนส่งทางบก

(ข) กรณีผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิต และผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ซ่อม ให้ออกหนังสือรับรองการติดตั้งตามแบบที่กำหนดท้ายประกาศนี้ โดยให้มีรายละเอียดแนบท้ายหนังสือรับรองการติดตั้งที่มีรายการอย่างน้อย ดังนี้

๑) ชื่อผู้ติดตั้ง

๒) เลขที่หนังสือรับรอง

๓) สถานที่ติดตั้ง (เฉพาะกรณีที่สถานที่ติดตั้งแตกต่างไปจากที่อยู่ของผู้ได้รับความเห็นชอบ)

๔) หมายเลขประจำรถ (Vehicle Identity Number : VIN)

๕) หมายเลขเครื่องยนต์

๖) ประเภทของเครื่องยนต์ที่ติดตั้ง

๗) แบบหรือระบบการใช้ก๊าซที่ติดตั้ง

๘) มาตรฐานการติดตั้ง

๙) รายละเอียดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์แต่ละชิ้นที่นำมาติดตั้งที่ระบุถึงยี่ห้อ รุ่นหรือแบบ หมายเลข (ถ้ามี) และมาตรฐาน

(๔) ส่งมอบเอกสารคำแนะนำการใช้งานเกี่ยวกับส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงให้แก่เจ้าของรถหรือผู้นำรถเข้ารับการติดตั้ง โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับกำหนดวันที่ต้องตรวจและทดสอบถึง วันที่ถึงหมดอายุ การนำรถเข้าตรวจและทดสอบก่อนใช้รถ และการบำรุงรักษาตามระยะเวลา หรือระยะทาง

ข้อ ๗ ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิต และผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ซ่อม ต้องจัดเก็บสำเนาหนังสือรับรองการติดตั้ง พร้อมรายละเอียดแนบท้ายหนังสือรับรองการติดตั้งของรถที่ได้รับการบริการไว้ที่สถานที่ประกอบกิจการให้พร้อมสำหรับการตรวจสอบของกรมการขนส่งทางบกเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

ข้อ ๘ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

สนธิ พรหมวงษ์

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

แบบหนังสือรับรองการติดตั้งสำหรับผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิต

เลขที่.....

หนังสือรับรองการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถ
ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง

ออกให้โดย.....(ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิต).....
ที่อยู่.....

.....หมายเลขโทรศัพท์.....
ได้รับความเห็นชอบตามหนังสือเลขที่.....ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารถยี่ห้อรุ่น.....หมายเลขตัวประจำรถ.....
หมายเลขเครื่องยนต์.....ได้รับการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถ
ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง ครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์
ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว เมื่อวันที่.....
โดยมีรายละเอียดการติดตั้งแนบท้ายหนังสือรับรองนี้

ให้ไว้ ณ วันที่

ลงชื่อ(ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ผลิตหรือผู้รับมอบอำนาจ).... ผู้ติดตั้ง
(.....)

หมายเหตุ :

๑. ให้เจ้าของรถหรือผู้นำรถเข้ารับการติดตั้งเก็บรักษาหนังสือรับรองฉบับนี้ไว้ เพื่อใช้แสดงให้กับ
ผู้ตรวจและทดสอบเมื่อเข้ารับการตรวจและทดสอบทุกครั้ง และเมื่อมาดำเนินการแจ้งเปลี่ยนแปลงการใช้
ชนิดเชื้อเพลิง ณ กรมการขนส่งทางบก

๒. ถ้าทำการเปลี่ยนแปลงถังหรือส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์สำหรับใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง ต้องทำการ
ตรวจและทดสอบทุกครั้ง

แบบหนังสือรับรองการติดตั้งสำหรับผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ซ่อม

เลขที่.....

หนังสือรับรองการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถ
ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง

ออกให้โดย.....(ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ซ่อม).....
ที่อยู่.....

.....หมายเลขโทรศัพท์.....
ได้รับความเห็นชอบตามหนังสือเลขที่.....ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารถยี่ห้อรุ่น.....หมายเลขประจำรถ.....
หมายเลขเครื่องยนต์.....ได้รับการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้
ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง ครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์
ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว เมื่อวันที่ โดยมีรายละเอียด
การติดตั้งแนบท้ายหนังสือรับรองนี้

ให้ไว้ ณ วันที่

ลงชื่อ ...(ผู้ติดตั้งที่เป็นผู้ซ่อมหรือผู้รับมอบอำนาจ).... ผู้ติดตั้ง
(.....)

หมายเหตุ :

๑. ให้เจ้าของรถหรือผู้นำรถเข้ารับการติดตั้งเก็บรักษาหนังสือรับรองฉบับนี้ไว้ เพื่อใช้แสดงให้กับ
ผู้ตรวจและทดสอบเมื่อเข้ารับการตรวจและทดสอบทุกครั้ง และเมื่อมาดำเนินการแจ้งเปลี่ยนแปลงการใช้
ชนิดเชื้อเพลิง ณ กรมการขนส่งทางบก

๒. ถ้าทำการเปลี่ยนแปลงถังหรือส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์สำหรับใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง ต้องทำการ
ตรวจและทดสอบทุกครั้ง